



EEN VIERING VAN DE BLOEI VAN DE STAD

Door Pieter Verbeek

“We vieren de bloei van de stad”, startte professor Erik Stam, hoofd van de Utrecht University School of Economics de Future of Cities conferentie in Utrecht op 20 februari. Maar hoe ziet de toekomst van die stad eruit? Die vraag stond centraal op de bijeenkomst in de goedgevulde Utrechtse Jacobikerk, waaronder veel internationale studenten.

Dat het goed gaat met de stad, daar was iedereen het al snel over eens in Utrecht. Voor het eerst sinds 2008 woont wereldwijd meer dan de helft van de mensen in een stedelijke omgeving. Dat aantal neemt maar liefst met 1 miljoen per week toe. Ook in Nederland krijgen de stedelijke regio's een steeds sterkere

positie. “Ze zijn steeds meer een fijne plek om te leven”, aldus Stam. “Dat was nog niet zo heel lang geleden anders.”

Motor van de economie

Nicolaas Beets, speciaal gezant voor de stad van het ministerie van BZK, bezoekt veel steden in Europa en

ervaart ook de positieve draai die het imago van de stad heeft gemaakt. “Over steden wordt nu heel anders gedacht dan een paar jaar geleden”, deelde hij de zaal mee. “Als het tegenwoordig in Europa over ‘de stad’ gaat, wordt er niet langer over achterstanden gesproken, over armoede en segregatie. Nu hebben we het over de stad als koploper, de stad als motor van de economie. Er wordt zelfs gesproken van de ‘triomf van de stad’, naar een spraakmakend boek van Edward Glaeser, hoogleraar economie aan de universiteit van Harvard.”

‘Mensen die meer willen’

Dat heeft volgens Beets, die op de bijeenkomst minister Ollongren verving, te maken met de opkomst, ongeveer vanaf de eeuwwisseling, van een nieuw soort economie in de steden: een economie die draait om kennis en creativiteit. “Voor die nieuwe economie is de stad de meest geschikte plek. Grote steden trekken immers slimme mensen aan. Die komen elkaar tegen en werken samen, en daardoor verspreidt nieuwe kennis zich snel. nemen en denken: ik wil meer, ik wil iets anders, ik wil

doorleren, ik wil een onderneming starten, ik wil andere mensen ontmoeten. Of: ik wil uit mijn comfortzone komen en kijken wat er dan allemaal gebeurt. Die mensen treffen elkaar in de stad. Want daar gebeurt het.”

Een goede stad is als een ster

Volgens Beets functioneert een goede stad net als een ster. De stad trekt mensen aan en versnelt de sociale interactie en productie. Precies zoals sterren massa samenpersen en feller schijnen naarmate ze groter zijn. “Kortom, in een goede stad groeien de voordelen van het samenleven harder dan de nadelen.”

De kracht van Nederlandse steden, aldus de speciaal gezant voor de stad, is dat ze functioneren in een netwerk. “We hebben in Nederland niet één grote megastad. En je kunt ook niet zeggen dat de rest van Nederland een suburb is van Amsterdam. Nee, er zijn verschillende centra die min of meer equivalenten zijn van elkaar. Om die netwerkkracht te dienen, en om in te spelen op de dynamiek in de

Als het tegenwoordig in Europa over ‘de stad’ gaat, wordt er niet langer over achterstanden gesproken, over armoede en segregatie. Nu hebben we het over de stad als koploper, de stad als motor van de economie.

stad, hebben we als overheid beleid gemaakt. Dat noemen we de Agenda Stad.”

Samen de stad maken

Hoe de toekomst van steden er precies uitziet, kan Beets niet zeggen in Utrecht. “Wat ik wel weet is dat wij samen die stad maken: jullie, de steden zelf, het Rijk, maatschappelijke partners en bedrijfsleven. Ik ben ervan overtuigd dat de dynamiek in de stad ook in de toekomst doorgaat.”

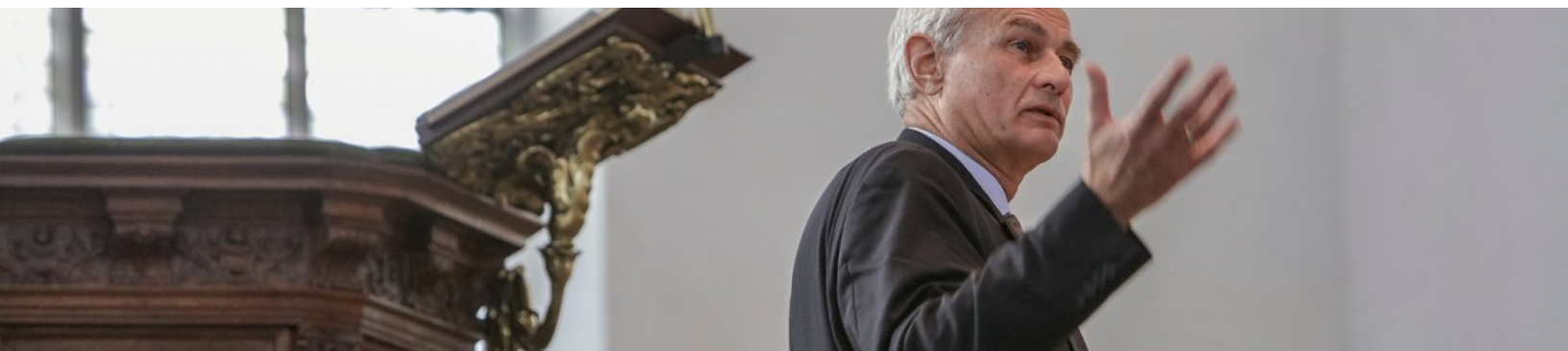
Moeten we in Nederland de Randstad versterken en uiteindelijk Nederland tot één grote stad maken?, zo vraagt een van de aanwezigen? Nee, stelt Beets. “Hier in Nederland is het niet ‘Randstad versus de rest’. We hebben al metropoolregio’s en de netwerken zullen alleen maar sterker worden. Ook de samenwerking over de grenzen heen wordt steeds steviger. Er valt daar nog zoveel te winnen. Het is essentieel dat we ons hier op richten. De toekomst van Nederland ligt namelijk in een bredere Europese context. Voor urgente thema’s als de energietransitie en betere mobiliteit hebben we elkaar nodig.”

Een andere vraag is of Nederland in potentie een natiestaat is? Ja, maar dat

is niet gewenst, stelt Beets. Juist de regionale identiteiten die we hebben, zijn zo bijzonder. “Die moeten we behouden. De kleur van de individuen is wat Nederland sterkt maakt.”

Snel groeien maar gezond blijven

Peter Steijn, themadirecteur Gezonde Stad van de gemeente Utrecht vertelt verder over de uitdagingen om als snelgroeiende stad tegelijk een gezonde stad te worden. Utrecht groeit van alle Nederlandse steden het hardst en zal de komende twintig jaar nog eens 80.000 inwoners erbij krijgen. “We willen ook een schone stad worden. Daarvoor willen we investeren in schone mobiliteit, de nodige faciliteiten, meer groen en meer oplaadpunten voor auto’s. Smart technology kan ons helpen te versnellen.” Het aantal startups in Utrecht bloeit als nooit tevoren. “Maar de toekomst blijft onzeker. Een ding is zeker, en dat zijn wij, de inwoners van Utrecht. We moeten samenwerken aan een betere toekomst voor ons allen.” Steijn roept dan ook om het gesprek met de inwoners aan te gaan. Wat is de rol van het bedrijfsleven daarbij, met name voor de transitie naar een meer groene economie? Een paneldiscussie tussen Helen Toxopeus, onderzoeker aan het Sustainable Finance Lab, Peter Hein van Mulligen van CBS en Martijn Dekker van Shell komt ook tot de conclusie dat het samen moet gebeuren. “Elke speler moet zijn verantwoordelijkheid nemen in deze transitie”, aldus Toxopeus. “Klimaatverandering is geen hobby van hipsters, we zitten er met zijn allen in.”



Dit artikel is gemaakt voor Agenda Stad en gepubliceerd op 21 februari 2019.